

Sygn. akt XVI GC 871/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2015 r.

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Różańska - Prus

Protokolant: Emil Ruciński

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2015 r. w W.

na rozprawie sprawy

z powództwa **Centrala (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko **P. B.**

o zapłatę kwoty 30 000 zł

I. oddala powództwo w całości;

II. zasądza od powoda Centrala (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego P. B. kwotę 2 417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 2 400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt XVI GC 871/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 grudnia 2014 r. (data nadania w urzędzie pocztowym) powód Centrala (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystąpił przeciwko pozwanemu P. B. z roszczeniem o zapłatę kwoty 30 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lutego 2013 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, iż w dniu 5 stycznia 2012 r. udzielił pozwanemu pełnomocnictwa do reprezentowania go w postępowaniu sądowym i egzekucyjnym przeciwko dłużnikowi A. G., zaś pełnomocnictwo to stanowiło załącznik do umowy z dnia 18 lipca 2011 r. zawartej przez powoda z Agencją (...) sp. z o.o. z siedzibą w L. (dalej jako (...) sp. z o.o.). Powód wywodził, iż na mocy tego pełnomocnictwa między powodem a pozwanym powstał odrębny stosunek prawny, niezależny od umowy z 18 lipca 2011 r. W związku z udzielonym pełnomocnictwem pozwany podjął czynności w celu windykacji należności przysługującej powodowi, tj. złożył pozew, na skutek którego uzyskał nakaz zapłaty, będący również podstawą postępowania egzekucyjnego. Powód wskazał, iż jego dłużnik uiścił część zadłużenia bezpośrednio na konto pozwanego, zaś pozwany na podstawie art. 740 i 741 k.c. powinien należność tę zwrócić powodowi. Podniósł również, iż pozwany wyegzekwowaną kwotę, pomniejszoną o wynik rozliczenia z powodem, przekazał nie powodowi, lecz Agencji (...) Sp. z o.o. (pozew, k. 2-7).

W dniu 28 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W., działając w sprawie o sygn. akt XVI GNc 1244/14, wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu (k. 38).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 24 marca 2014 r. (data nadania) pozwany P. B. zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany podniósł zarzut braku legitymacji czynnej powoda wskazując, iż brak jest stosunku materialnoprawnego, z którego wynikałoby uprawnienie powoda do występowania w niniejszym procesie z roszczeniem przeciwko pozwanemu. Wskazał, iż udzielone pełnomocnictwo procesowe wynikało wyłącznie z treści łączącego powódkę ze spółką (...) Sp. z o.o. stosunku prawnego – umowy stałej współpracy z dnia 18 lipca 2011 r. Zarzucił, iż to na podstawie tej umowy podmiotem obsługującym powódkę była firma (...) i to ona w zakresie prowadzonej przez siebie działalności była odpowiedzialna za obsługę i windykację wierzytelności powodowej spółki. Pełnomocnictwo zaś stanowiące załącznik do umowy upoważniało spółkę (...) do skierowania sprawy na drogę sądową za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika (sprzeciw k. 43-50).

Strony pozostały przy swych stanowiskach do zakończenia procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 lipca 2011 r. Centrala (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (dalej: (...)) – jako zleceniodawca – zawarła z Agencją (...) sp. z o.o. (dalej: (...)) – jako zleceniobiorcą – umowę o stałej współpracy. Przedmiotem umowy było prowadzenie obsługi prawnej i windykacji nieprzedawnionych wierzytelności zleceniodawcy. (...) prawna i windykacja obejmowała monitorowanie płatności (pisma przypominające i kontakt bezpośredni), wdrażanie postępowania polubownego (zawarcie porozumienia, ugody itp.) oraz wdrożenie postępowania sądowego, zabezpieczającego i egzekucyjnego (§ 1 pkt 1-2 umowy). Zgodnie z § 2 umowy przekazanie wierzytelności następować miało na podstawie przesłanego zestawienia, według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do umowy (§ 2 pkt. 1 umowy). Wraz z zestawieniem przekazanych wierzytelności zleceniodawca przekazać miał również pełnomocnictwo dla zleceniobiorcy do windykacji i inkasa należności według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 oraz pełnomocnictwo procesowe według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do umowy (§ 2 pkt. 2 umowy). Zleceniodawca zobowiązał się również do przekazania zleceniobiorcy wszelkich informacji i dokumentów świadczących o istnieniu wierzytelności i koniecznych do jej skutecznego dochodzenia od dłużnika, w tym m.in. umowę zawartą pomiędzy zleceniodawcą a dłużnikiem, stanowiącą źródło wierzytelności wraz z aneksami innymi równoważnymi dokumentami, w tym także umowami zabezpieczającymi wykonanie umowy głównej (§ 2 pkt. 3 umowy). Strony umowy za wykonane przez zleceniobiorcę czynności obsługi i windykacji wierzytelności ustaliły wynagrodzenie prowizyjne w wysokości równowartości 1,55 % brutto od każdej odzyskanej należności głównej oraz 9% brutto odsetek ustawowych przynależnych do wierzytelności objętej umową, wyegzekwowanych od dłużnika w całości lub części (§ 4 pkt.1). Wynagrodzenie miało być naliczane i płatne od wszelkich zaspokojonych wierzytelności zleceniodawcy przekazanych zleceniobiorcy (§4 pkt.2). W przypadku wpłat dokonanych na rachunek zleceniobiorcy, zleceniobiorca miał przekazać w terminie 7 dni na rachunek zleceniodawcy wyegzekwowane środki, po potrąceniu należnego mu wynagrodzenia (§4 pkt.3) (dowód: umowa (...), zeznania świadka K. K. na płycie CD, zeznania pozwanego k. 339v-340).

W dniu 20 lipca 2011 r. (...) Sp. z o.o. (dalej: (...)) – jako zleceniodawca – zawarł z P. B., wykonującym zawód radcy prawnego – jako zleceniobiorcą – umowę windykacji należności, przedmiotem której było prowadzenie przez P. B. na zlecenie (...) postępowań sądowych i egzekucyjnych związanych z dochodzeniem roszczeń przysługujących (...) oraz kontrahentom (...), którzy zlecili zleceniodawcy dochodzenie roszczeń. Zleceniobiorca zobowiązał się wykonać zlecenie z należytą starannością, a także zasadami etyki zawodowej (§ 1 umowy). Zgodnie z § 2 umowy wykonanie zlecenia polegało na reprezentowaniu zleceniodawcy oraz jego kontrahentów w postępowaniach sądowych oraz egzekucyjnych związanych z dochodzeniem należności przysługujących zleceniodawcy oraz kontrahentom zleceniodawcy. Zlecenie prowadzenia sprawy następowało w chwili przekazania przez zleceniodawcę lub kontrahenta zleceniodawcy odpowiednich dokumentów związanych ze sprawą lub odpowiednich informacji. W zakresie wynagrodzenia zleceniobiorcy strony umowy ustaliły, iż przysługuje mu wynagrodzenie w wysokości kosztów zastępstwa prawnego przyznanych w toku postępowania sądowego i egzekucyjnego (§3 pkt. 1). Wynagrodzenie to należne miało być zleceniobiorcy po wyegzekwowaniu powyższych kosztów od dłużników Zleceniodawcy lub

od dłużników kontrahentów zleceniodawcy (§3 pkt. 2), natomiast w przypadku podjęcia przez kontrahentów zleceniodawcy działań skutkujących brakiem możliwości zaspokojenia roszczeń zleceniobiorcy, (...) pokryć miał różnicę pomiędzy wynagrodzeniem należnym zleceniobiorcy a faktycznie pobranym (§3 pkt. 3) (dowód: umowa – k. 53-54, zeznania świadka M. W. na płycie CD).

Zgodnie z utrwaloną praktyką P. B. prowadzić miał sprawy sądowe w imieniu kontrahentów (...), lecz na zlecenie (...). W przypadku wpłat dokonywanych przez dłużników (...) lub kontrahentów spółki na rachunek bankowy P. B., ten przekazywać miał uzyskane środki na rzecz (...), a następnie (...) na rzecz swych kontrahentów. Rozliczenie wynagrodzenia należnego P. B. za wykonane zlecenie następowało poprzez potrącenie z wyegzekwowaną należnością kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu sądowym oraz innych kosztów związanych ze sprawą, w tym opłat sądowych i opłaty skarbowej. W przypadku zaś wpłat należności bezpośrednio na rachunek bankowy (...), koszty zastępstwa procesowego należne P. B. rozliczane były na podstawie wystawianych przez niego not obciążeniowych. Przyjęto zasadę, iż P. B. będzie rozliczał się wyłącznie z (...), a następnie (...) ze swoimi kontrahentami. Od zasady tej nie wprowadzano wyjątków, by pełnomocnik nie przejął klientów (...) (dowód: zeznania świadka M. W. na płycie CD, zeznania świadka K. K. na płycie CD, zeznania pozwanego k. 339v-340).

W wykonaniu umowy z dnia 18 lipca 2011 r., w dniu 5 stycznia 2012 r. (...) powierzył (...) egzekwowanie wierzytelności przysługującej mu od A. G., udzielając (...) pełnomocnictwa do podejmowania wszelkich czynności zmierzających do zabezpieczenia i odzyskania należności (okoliczność bezsporna, także dowód: pełnomocnictwo, k. 125, zeznania świadka P. C., k. 198). Po wykorzystaniu możliwości polubownego rozstrzygnięcia sporu, podjęto decyzję o skierowaniu sprawy na drogę postępowania sądowego. W tym celu (...) przekazał już uprzednio (...), tj. również w dniu 5 stycznia 2012 r., pełnomocnictwo procesowe dla radcy prawnego P. B., według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do umowy z dnia 18 lipca 2011 r. Zgodnie z przekazanym dokumentem pełnomocnictwa Centrala (...) S.A. udzieliła radcy prawnemu P. B. pełnomocnictwa do reprezentowania spółki w postępowaniach sądowych w każdej instancji oraz w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie przeciwko A. G., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Apteka (...). Pełnomocnictwo to obejmowało m.in. upoważnienie do odbioru przez pełnomocnika świadczeń pieniężnych lub wskazania konta bankowego, na które powinny one zostać przekazane (dowód: pełnomocnictwo, k. 11, zeznania pozwanego, k. 339v-340). W dniach 2 i 24 lutego 2012 r. pracownik (...) przekazał drogą e-mail do kancelarii (...) skan uprzednio uzyskanego od (...) pełnomocnictwa. Oryginał pełnomocnictwa został przesłany pocztą (dowód: korespondencja e-mail, k. 58-62).

(...) nie miał wpływu na wybór osoby profesjonalnego pełnomocnika, lecz wybór ten należał w całości do (...) sp. z o.o. Również pełnomocnik P. B. nie mógł kontaktować się bezpośrednio z podmiotem, który reprezentował, w tym z (...), lecz kontakt ten miał odbywać się wyłącznie za pośrednictwem spółki (...) sp. z o.o., która pełnomocnikowi przekazywała również wszystkie dokumenty konieczne do prowadzenia sprawy (dowód: zeznania świadków M. W. i K. K. na płycie CD).

Na podstawie udzielonego pełnomocnictwa radca prawny P. B., działając na zlecenie (...) sp. z o.o., wniósł w imieniu Centrali (...) S.A. do Sądu Okręgowego we W. pozew przeciwko A. G.. W dniu 14 marca 2012 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał A. G. zapłacić na rzecz Centrali (...) S.A. kwotę 90 287,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 3 lutego 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4 746 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Nakaz zapłaty po uprawomocnieniu został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Wniosek egzekucyjny w imieniu (...) skierował do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia w W. M. K. i w toku postępowania egzekucyjnego toczącego się pod sygn. Km 5838/12 dłużnik A. G. na poczet egzekwowanego zadłużenia dokonał w dniach 9 listopada 2012 r. i 31 grudnia 2012 r. bezpośrednio na rachunek bankowy radcy prawnego P. B. wpłat kwot 20 000 zł i 10 000 zł. O wpłatach tych A. G. poinformował (...) (dowód: nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym k. 16, postanowienie k. 17, postanowienie komornika sądowego k. 18, potwierdzenia przelewu k. 19-20, zeznania świadka P. C., k. 198, zeznania pozwanego k. 339v-340). Przed wpłatami ww. kwot na rachunek pełnomocnika P. B., w dniu 25 maja 2012 r. dłużnik wpłacił również kwotę 10 000

zł bezpośrednio na konto (...), o czym pracownik spółki bezzwłocznie poinformował (...) (dowód: korespondencja email, k. 64, zeznania świadka P. C., k. 198.).

W czerwcu 2012 r. w spółce (...) Sp. z o.o. zaczęły się kłopoty związane z funkcjonowaniem spółki – spółka nie miała organów i pracowników (dowód: zeznania świadka M. W. na płycie CD). Kontakt ze spółką stracił również P. B. (dowód: zeznania pozwanego, k. 339v-340).

W dniu 5 lutego 2013 r. (...) skierował do P. B. pismo, w którym wypowiedział udzielone mu pełnomocnictwo. Wezwał go również o przekazanie mu informacji o stanie prowadzonych spraw, a także do zwrotu świadczeń P. odebranych w imieniu (...). Pismo to pełnomocnik otrzymał 8 lutego 2013 r. (dowód: wypowiedzenie pełnomocnictwa k. 21, potwierdzenie odbioru, k. 22).

Następnie, w związku z brakiem kontaktu z (...) Sp. z o.o. i jej pracownikami, a posiadaniem wyegzekwowanych od A. G. środków pieniężnych, P. B. skontaktował się bezpośrednio z (...), celem przekazania mu wyegzekwowanych w oparciu o umowę wiążącą go z (...) środków pieniężnych. W korespondencji e-mail z dnia 25 kwietnia 2013 r. P. B. poinformował (...), iż do przekazania (...) sp. z o.o. posiada kwotę 27 500 zł oraz celem zabezpieczenia swoich interesów przesłał do (...) projekt porozumienia w przedmiocie sprawy zleconej mu do prowadzenia przez (...) Sp. z o.o. Następnie, za pośrednictwem korespondencji e-mail, P. B. i (...) prowadzili negocjacje co do treści porozumienia, przysyłając sobie wzajemnie modyfikowane projekty ugody. Ostatecznie do konsensusu nie doszło (dowód: korespondencja e-mailowa k. 23, 27-28), zeznania pozwanego k. 339v-340).

Kwota 27 500 zł wymieniana przez P. B. w ramach negocjacji wynikała m.in. z potrącenia z wyegzekwowanych w imieniu (...) kwot wierzytelności P. B. wobec (...) Sp. z o.o. w wysokości 1 146 zł z tytułu opłaty sądowej od pozwu i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (dowód: nota obciążeniowa, k. 55).

W dniu 17 kwietnia 2013 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) sp. z o.o. podjęło uchwały o rozwiązaniu spółki i o powołaniu likwidatora (dowód: akt notarialny z dnia 17 kwietnia 2013 r., k. 25). W dniu 23 maja 2013 r. P. B. przekazał M. W., działającemu jako likwidator (...) Sp. z o.o., kwotę 44 084,47 zł z sum wyegzekwowanych od A. G. w sprawie z powództwa Centrali (...) S. A. (dowód: pokwitowanie odbioru, k. 57). O ustanowieniu likwidatora spółki (...) sp. z o.o. P. B. poinformował (...) w dniu 14 czerwca 2013 r., jednocześnie wskazując, iż z uwagi na brak otrzymania porozumienia oraz informacji o jego podpisaniu, przekazał wynikającą z rozliczenia sumę na rachunek (...) sp. z o.o., zgodnie z postanowieniami umowy windykacji należności. Jako załącznik do korespondencji e-mail z dnia 1 lipca 2013 r. P. B. wysłał (...) protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. na którym ustanowiono likwidatora oraz wskazał by w sprawach rozliczeń z (...) sp. z o.o. kontaktować się bezpośrednio z likwidatorem (dowód: korespondencja e-mailowa z dnia 14 czerwca 2013 r., k. 24 i 29).

Niezależnie od prowadzonych z (...) negocjacji co do przekazania wyegzekwowanych od dłużnika (...) kwot, P. B. złożył do Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we W. wniosek o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego kwoty 26 819,38 zł tytułem kwoty należnych (...) sp. z o.o. z tytułu umowy o windykację należności z dnia 20 lipca 2011 r. O złożeniu wniosku P. B. poinformował (...) (okoliczności bezsporne, także dowód: zeznania świadka P. C., k. 198). Postanowieniem z dnia 24 lipca 2013 r., sygn. akt IV GNs 8/13, Sąd wyraził zgodę na złożenie pieniędzy do depozytu sądowego, jednak w związku z przekazaniem ww. sum na rzecz likwidatora spółki, do złożenia do depozytu ostatecznie nie doszło (dowód: postanowienie, k. 56, zeznania pozwanego k. 339v-340).

W postępowaniu likwidacyjnym (...) Sp. z o.o. (...) nie wpisał się na listę wierzycieli. Aktualna ilość zobowiązań (...) przekracza posiadane przez spółkę środki na zaspokojenie zobowiązań, w tym wierzytelności przysługującej (...) (dowód: zeznania świadka M. W. na płycie CD).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych dokumentów (egzemplarzy w postaci kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez reprezentujących strony profesjonalnych pełnomocników), zeznań świadków: M. W., K. K. oraz zeznań pozwanego P. B.. Stan faktyczny co do okoliczności istotnych był bezsporny, jednak strony różniły się w jego ocenie prawnej. Dokumenty przedłożone w sprawie stanowiły w większości dokumenty

prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c. i nie były kwestionowane przez strony. Stosownie do treści art. 233 § 1 k.p.c. Sąd, dokonując ich oceny w ramach swobodnej oceny dowodów, uznał je za wiarygodne. Dokumenty urzędowe zaś stanowił odpis odpisu nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 14 marca 2012 r., odpis postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 16 lipca 2012 r., postanowienia komornika sądowego z dnia 5 marca 2013 r., postanowienia Sądu Rejonowego dla Wrocławia–Fabrycznej we Wrocławiu i również te dokumenty Sąd obdarzył walorem wiarygodności.

Zeznania świadków P. C., M. W. i K. K. Sąd ocenił jako spójne, logiczne i korespondujące w pełni z pozostałym materiałem dowodowym w postaci umów, wydruku wiadomości e-mail i pełnomocnictw. Dokumenty te i zeznania świadków pozwoliły jednoznacznie ustalić zasady współpracy i treść stosunków łączących powoda, pozwaną oraz (...) Sp. z o.o.

Sąd przesłuchał również pozwanego P. B.. Pozwany określił zasady współpracy między nim a spółką (...) sp. z o.o. oraz sposób wzajemnych rozliczeń. Mimo, iż pozwany był bezpośrednio zainteresowany wynikiem sprawy w ocenie Sądu, przedstawił fakty w sposób obiektywny, zaś jego zeznania Sąd – mając na względzie cały zebrany w sprawie materiał dowodowy – oceniła jako wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

(...) S.A. przeciwko P. B. podlegało oddaleniu w całości, jako bezzasadne.

W niniejszej sprawie bezspornym był fakt zawarcia przez (...) Sp. z o.o. i P. B., wykonującego zawód radcy prawnego, umowy windykacji należności, przedmiotem której było prowadzenie przez pozwanego na zlecenie (...) sp. z o.o. postępowań sądowych i egzekucyjnych związanych z dochodzeniem roszczeń przysługujących (...) Sp. z o.o. oraz roszczeń przysługujących kontrahentom spółki, którzy zlecili jej dochodzenie roszczeń. Poza sporem pozostawało również zawarcie przez powoda i (...) sp. z o.o. umowy o stałą współpracę, której przedmiotem było prowadzenie obsługi prawnej i windykacji nieprzedawnionych wierzytelności powoda. Strony nie kwestionowały również, iż w wykonaniu postanowień umowy zawartej przez powoda z (...) sp. z o.o. powód udzielił wskazanemu przez (...) sp. z o.o. pełnomocnikowi, tj. pozwanemu, pełnomocnictwa procesowego do występowania w sprawie przeciwko jego dłużnikowi A. G..

Poza sporem pozostawało również, iż w sprawie sądowej przeciwko A. G., w której pozwany występował jako pełnomocnik procesowy powoda, sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 90 287,30 zł oraz koszty procesu obejmujące koszty zastępstwa procesowego. Bezspornym było również, że z wyżej wskazanej kwoty pełnomocnikowi – pozwanemu udało się wyegzekwować 30 000 zł, a kwota ta została uiszczona przez dłużnika bezpośrednio na konto pozwanego, następnie zaś przez pozwanego przekazana (...) sp. z o.o.

Spór w sprawie sprowadzał się natomiast do rozstrzygnięcia kwestii czy udzielenie przez powoda pełnomocnictwa procesowego pozwanemu oznaczało, iż strony związały się umową zlecenia lub inną umową – choćby nienazwaną – stanowiącą podstawę dla udzielenia pełnomocnictwa i działania w imieniu powoda, a jeśli tak, to czy obowiązkiem pozwanego było wydanie powodowi wszystkiego co uzyskał od jego dłużnika. Powód przedmiotowy obowiązek pozwanego wywodził z treści przepisów kodeksu cywilnego dotyczących umowy zlecenia, w tym przepisu art. 740 zd. 2 k.c.

Ciężar wykazania ww. okoliczności, jako objętych sporem stron, spoczywał – zgodnie z art. 6 k.c. – na powodzie, albowiem wywodził on z nich skutki prawne.

W ocenie Sądu powód nie wykazał jednak, aby strony zawarły – czy to w sposób formalny, czy to przez czynności konkludentne - umowę zlecenia czy też inną umowę, na podstawie której pozwany zobowiązany był do działania w imieniu powoda. Przede wszystkim powód nie wykazał, aby w tym przedmiocie złożyły jakiegokolwiek oświadczenia woli, choćby w sposób konkludentny, a samo udzielenie pełnomocnictwa procesowego może, lecz nie musi w każdym przypadku oznaczać, iż równocześnie zawiązany został stosunek zlecenia. Podobną ocenę należy również odnieść do przyjęcia pełnomocnictwa przez pozwanego.

Jak przyjmuje się powszechnie w doktrynie prawa cywilnego, stosunek pełnomocnictwa – co do zasady - wyznaczana jedynie kompetencją do działania w cudzym imieniu. Nie rozstrzyga on natomiast o tym czy pełnomocnik jest i ewentualnie w jakim zakresie zobowiązany względem mocodawcy do korzystania z przysługującego mu umocowania. Kwestia ta może być uregulowana w innym stosunku prawnym łączącym mocodawcę z pełnomocnikiem, którego podstawą nie jest pełnomocnictwo, lecz odrębne zdarzenie prawne (tak: Z. R., Prawo cywilne – część ogólna, 4. Wydanie, Wydawnictwo C.H. Beck W. 1999, s. 286). Ten sprzężony z pełnomocnictwem stosunek prawny nazywany jest stosunkiem będącym podstawą pełnomocnictwa, a może nim być np. umowa zlecenia czy umowa o pracę. Jego istnienie nie jest jednak konieczną przesłanką ważnego ustanowienia pełnomocnika. Rozważania te mają zastosowanie również w stosunku do profesjonalnych pełnomocników procesowych, albowiem o ile zobowiązani są oni do świadczenia pomocy prawnej, to jednak samo udzielenie im pełnomocnictwa nie dowodzi jeszcze o związaniu stron umową, na podstawie której pełnomocnik procesowym uzyskiwałby roszczenie o zapłatę wynagrodzenia. Pozwany P. B. wykonywał zawód radcy prawnego, który polega na świadczeniu pomocy prawnej (art. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1982 r. o radcach prawnych, t.j. Dz. U. 2010, Nr 10, poz. 65 ze zm), przy czym z mocy art. 22 ust. 1 ww. ustawy, radca prawny uprawniony jest do odmowy udzielenia pomocy prawnej jedynie z ważnych powodów. Treść art. 22 ust. 2 ww. ustawy przewiduje również jednoznacznie, iż podstawą świadczenia pomocy prawnej może być jedynie udzielenie pełnomocnictwa, bez konieczności zawierania umowy stanowiącej podstawę jego udzielenia, np. umowy zlecenia. Również więc z powołanej ustawy wynika, iż stosunek pełnomocnictwa jest zatem odrębnym stosunkiem prawnym od stosunku podstawowego, zaś radca prawny, który przyjął pełnomocnictwo jest zobowiązany do świadczenia pomocy prawnej jedynie z mocy jego przyjęcia, ale nie jest uprawniony do otrzymania wynagrodzenia. Jeżeli natomiast radca prawny zawarł umowę o zastępstwo strony przez sądem, z mocy samej tylko umowy nie jest umocowany do działania w imieniu strony przed sądem (tak: SN w uzasadnieniu wyroku z dnia 29.11.2006 r., II CSK 208/06, LEX nr 233061).

W niniejszej sprawie powód nie wykazał, iż podstawą udzielenia pozwanemu pełnomocnictwa procesowego z dnia 5 stycznia 2012 r. była odrębna umowa zawarta przez strony niniejszego postępowania i by na jej podstawie P. B. był zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda świadczenia objętego pozwem w niniejszej sprawie. Umowa ta nie została również zawarta przez czynności konkludentne (art. 60 k.c.), poprzez samo tylko udzielenie pełnomocnictwa i jego przyjęcie. Przeciwnie, postępowanie dowodowe jednoznacznie dowiodło, iż udzielenie pełnomocnictwa procesowego P. B. przez powoda wynikało wyłącznie z realizacji umowy stałej współpracy łączącej powoda z (...) Sp. z o.o., w ramach której (...) Sp. z o.o. gwarantowała powodowi obsługę prawną i windykację wierzytelności mu przysługujących, zaś powód zobowiązany był udzielić (...) Sp. z o.o. niezbędnych pełnomocnictw do dochodzenia należności na drodze postępowania cywilnego i przekazać na jego rzecz wszystkie dokumenty związane ze sprawą. Tym samym celem należytego wykonania umowy o współpracę (...) Sp. z o.o. zobowiązany był uzyskać od powoda pełnomocnictwo do działania w jego imieniu przez osobę, z którą (...) Sp. z o.o. współpracował, zaś dopiero umowa o współpracę zawarta przez pozwanego z (...) sp. z o.o. nakładała na pozwanego obowiązek działania na rzecz powoda, jako klienta zleceniodawcy - (...) Sp. z o.o. To właśnie powołana umowa o współpracę łącząca pozwanego i (...) Sp. z o.o. kreowała obowiązek pozwanego do działania na rzecz powoda.

Jak wyżej wskazano, w polskim prawie cywilnym konsekwencją umocowania pełnomocnika jest powstanie stosunku pełnomocnictwa, łączącego mocodawcę z pełnomocnikiem, którego istota polega na upoważnieniu pełnomocnika do działania w imieniu i ze skutkami dla mocodawcy. Powstaniu tych skutków mocodawca nie może się przeciwstawić dopóki trwa stosunek pełnomocnictwa. Udzielenie pełnomocnictwa następuje w drodze jednostronnej czynności prawnej (oświadczenia woli) mocodawcy i nie rodzi po stronie pełnomocnika obowiązku wykonania czynności, do których jest upoważniony. Obowiązek taki może dopiero wynikać z odrębnego stosunku, tzw. podstawowego (wewnętrznego). Materiał dowodowy zebrany w niniejszym postępowaniu jednoznacznie wskazuje, iż pomiędzy powodem a pozwanym nie istniał żaden stosunek podstawowy. Za taką oceną przemawia właśnie przyjęty przez (...) S.A., (...) Sp. z o.o. oraz P. B. mechanizm współpracy, a także sposób dokonania wzajemnych rozliczeń. (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy z (...) S.A. zajmował się obsługą prawną i windykacją nieprzedawnionych wierzytelności (...) S.A., lecz czynił to za pośrednictwem współpracującego z (...) sp. z o.o. profesjonalnego pełnomocnika P. B.. Pozwany działał zatem na podstawie pełnomocnictwa procesowego udzielonego przez powoda, a zatem w imieniu powoda, lecz na zlecenie (...) Sp. z o.o. i to właśnie z (...) Sp. z o.o. dokonać miał rozliczenia kwot uzyskanych od dłużnika

(...) i przysługującego mu wynagrodzenia w postaci zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż w przypadku wyegzekwowania przez pozwanego od dłużnika powoda należności, pozwany miał dokonać zwrotu dokonanej wpłaty na rzecz swojego kontrahenta, tj. (...) sp. z o.o., po potrąceniu jednakże przysługujących mu kosztów zastępstwa procesowego, zaś dopiero (...) sp. z o.o. - na podstawie umowy z dnia 18 lipca 2011 r. - kwotę uzyskaną w egzekucji przekazać miał powodowi, po potrąceniu należnego mu od (...) wynagrodzenia. Stosownie bowiem § 4 pkt.3 umowy o stałej współpracy w przypadku wpłat dokonanych na rachunek zleceniobiorcy ((...) sp. z o.o.), zleceniobiorca miał przekazać na rachunek zleceniodawcy ((...) S.A) w terminie 7 dni śródky po potrąceniu należnego mu wynagrodzenia.

Swoje twierdzenie o wiążącym strony stosunku zlecenia powód wywodził również z okoliczności, iż pozwany negocjował z nim zwrot kwot wyegzekwowanych od A. G. w sprawie egzekucyjnej, w której działał jako pełnomocnik C.. W istocie, jak wykazało postępowanie dowodowe, z uwagi na przeszkodę w postaci braku organów spółki (...) sp. z o.o, pozwany po wyegzekwowaniu kwoty 30 000 zł od dłużnika powoda A. G., nie mógł wyegzekwowanej kwoty przekazać na rzecz (...) Sp. z o.o, a ta z kolei zwrócić ją powodowi, lecz to właśnie powołana okoliczność stała się wyłączną przyczyną dla prowadzonych przez strony negocjacji. Jak bowiem wynika z korespondencji e-mail stron, pozwany nie chciał przekazać wyegzekwowanych kwot powodowi w wykonaniu ciężącego na nim z mocy art. 740 zd. 2 k.c. obowiązku, lecz w sposób jednoznaczny poinformował powoda, iż do przekazania (...) Sp. z o.o. posiada kwotę 27500 zł, jednocześnie przysyłając projekt porozumienia w sprawie rozliczeń sprawy prowadzonej na zlecenie (...) sp. z o.o. Tym samym pozwany jednoznacznie wskazał, iż jego wzajemnym wierzycielem jest (...) sp. z o.o. i stąd kwota 30 000 zł uległa zmniejszeniu. Nie można zatem – jak to czyni powód – z faktu dokonania przez pozwanego potrącenia wywodzić, iż jest to dowód na istnienie między powodem, a pozwanym odpłatnego stosunku zlecenia. Okoliczność natomiast, że pozwany chciał na rzecz (...) przekazać wyegzekwowane kwoty, z pominięciem (...) jego wierzyciela i wbrew łączącej go z (...) umowie, pozostaje bez znaczenia dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

O ile więc można zgodzić się z powodem, iż udzielenie pełnomocnictwa może kreować zaistnienie cywilnoprawnego stosunku zlecenia pomiędzy mocodawcą a pełnomocnikiem, to jednak całokształt zebranego w postępowaniu materiału dowodowego wskazuje na to, iż strony niniejszego procesu taki stosunek nie łączył i nie nawiązał się z samego tylko faktu udzielenia pełnomocnictwa. Podkreślić ponownie należy, iż od stosunku pełnomocnictwa trzeba odróżnić odrębny stosunek prawny między mocodawcą a pełnomocnikiem, na podstawie którego ten ostatni jest zobowiązany do działania w imieniu i na rzecz mocodawcy. Samo pełnomocnictwo daje mu jedynie kompetencję do działania w imieniu mocodawcy, natomiast podstawą zobowiązania do działania nie jest stosunek pełnomocnictwa, lecz odrębne zdarzenie prawne (np. umowa zlecenia, umowa o pracę, umowa menedżerska itp.). O ile więc zazwyczaj udzielenie pełnomocnictwa łączy się z istnieniem między stronami takiego stosunku podstawowego, to nie jest to warunek konieczny udzielenia pełnomocnictwa. Nie ma bowiem przeszkód, aby pełnomocnictwo było udzielona bez istnienia odrębnego, podstawowego stosunku prawnego, który zobowiązywałby pełnomocnika do działania w imieniu i na rzecz mocodawcy. W niniejszej sprawie powód w żadne sposób nie udowodnił jakoby z pozwanym zawarł umowę zlecenia, ani też, iżby z faktu udzielenia pełnomocnictwa do zawarcia takiej umowy doszło. Udzielenie w przedmiotowej sprawie pełnomocnictwa procesowego do działania w imieniu powoda nastąpiło wyłącznie w wykonaniu umowy z dnia 18 lipca 2011 r., a sam powód nie miał żadnego wpływu na wybór osoby pełnomocnika. Co więcej, także sam pozwany działający przecież jako pełnomocnik procesowy powoda - zgodnie z zawartą z (...) sp. z o.o. umową - nie mógł kontaktować się bezpośrednio z powodem, a wszelkie potrzebne informacje do prowadzenia sprawy w imieniu powoda uzyskiwał za pośrednictwem (...) sp. z o.o. Z okoliczności tych jednoznacznie zatem wynika, iż między powodem a pozwanym nie doszło do zawarcia odrębnej umowy będącej podstawą udzielenia pełnomocnictwa procesowego, zaś udzielenie pełnomocnictwa przez powoda wynikało wyłącznie z realizacji umowy stałej współpracy łączącej powoda z (...) Sp. z o.o.

Reasumując powyższe należało uznać, iż powód nie wykazał, aby na jakiegokolwiek podstawie przysługiwało mu roszczenie od pozwanego o zapłatę, a tym samym powództwo podlegało oddaleniu w całości na podstawie wyżej powołanych przepisów, z uwagi na brak legitymacji czynnej po stronie powoda. Roszczenie wywodzone w niniejszym postępowaniu powód winien bowiem kierować wobec (...) Sp. z o.o. w likwidacji, jako swojego kontrahenta.

Zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu: „strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu)”. Pozwany, wygrywający niniejszą sprawę w całości, poniósł koszt zastępstwa procesowego w kwocie 2.400,00 zł, tj. w stawce minimalnej określonej na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) (t.j. Dz. U. 2013, poz. 490) ze zm., oraz koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł, tj. łącznie 2.417,00 zł, którą to kwotę Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego tytułem zwrotu kosztów procesu.